

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
kokous tiistaina toukokuun 12 päi-
vänä 1914 k:lo 7 i. p.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Maist:n kirjelmät ynnä Lääninhallituksen lähetteet Suomen kansalaisoikeuden hakemusten johdosta, joita ovat tehneet

a) Ruotsin alamainen, merikapteeni John Alexander Holst.

Hakemuksen oheen on pantu mainetodistus, josta näkyy, että hakija on syntynyt 15/4 1884 Pietarissa sekä nauttii kansalaisluottamusta; poliisilaitoksen antama todistus, että hakija, joka vuodesta 1906 lähtien on tšekäläisen Suomen Höyrylaivaosakeyhtiön palveluksessa, ei ole ollut syytteen alaisena sekä että hän nauttii 250 markan kuukausipalkkaa, paitsi vapaata elantoa, joten hänen vastaista toimeentuloaan saanee pitää turvattuna; ynnä todistus että hakija on kirjoitettuna tšekäläisen Ruotsin konsulinviraston kansalaisnimikirjaan.

b) Ruotsin alamainen, ravintoloitsija Carl Fritiof Olsson.

Hakemuksen oheen on pantu mainetodistus, josta näkyy, että hakija on syntynyt 2/9 1887 Tukholmassa sekä on hyvämaineinen; poliisilaitoksen todistus että hakija, joka on oleskellut tässä maassa vuodesta 1907 lähtien ja kolme viime vuotta Helsingissä, ei ole ollut oikeudellisen syytteen alaisena ja että hänellä on vuosituloja 3,000 markkaa, minkätähden hänen vastaista toimeentuloaan saanee pitää turvattuna; sekä matkapassi.

V. V.:

Hakemuksia puollettanee.

Kvsto:

Puollettiin.

N:o 2.

Maistn kirjelmä ravintoloitsijatar G. M. Hjeltin hakemuksen johdosta saada oikeus mallasjuomain anniskelemiseen.

Aiottua anniskelua harjoitettaisiin Länsi Henrikinkadun talossa N:o 16. Hakukirjain ohkeen on pantu papintodistus, josta näkyy, että hakija nauttii kansalaisluottamusta, minkä ohessa asiakirjoista käy selville, että hakija on saanut pesäeron miehestään.

Poliisimestarilla ei ole mitään muistuttamista.

Kvston erikoinen juovutusjuoma-asiain valmisteluvaliokunta:

Hakemusta puollettanee.

Kvsto:

Puollettiin.

N:o 3.

Rkmrin esitys paikan luovuttamisesta hankkeissa olevaa maanviljelys- ja teollisuusnäyttelyä varten.

Uudenmaan ja Hämeen läänin maanviljelysseuran johtokunta on, ilmoittaen päättä-neensä kesällä 1916 seuran 60-vuotisen juhlapöytäkokouksen yhteydessä toimeenpanna maanviljelys- ja teollisuusnäyttelyn, joka paitsi kaikkia maanviljelykseen kuuluvia elinkeino-haaroja myös käsittäisi erinäisiä kilpailuja, koe- ja näytöntököntiä y. m. kirjelmän oheisen ohjelman mukaan, anonut, että seuralle mainittua tarkoitusta varten luovutettaisiin tar-peellinen alue maksutta käytettäväksi toukokuun 1 päivästä 1915 marraskuun 1 päivään 1916, ja on hakija kaupunginasemakaava-arkkitehdin ja kaupunginpuutarhurin kanssa neuvoteltuaan sopivimmaksi paikaksi ehdottanut Toivon, Sallin ja Kaavin alueita Töölöstä.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on antamassaan lausunnossa ehdottanut, että tämän oheisessa kartassa tarkemmin osotetut puheenalaisten alueiden osat keväältä 1915 syksyyn 1916 vuokratta annettaisiin maanviljelysseuran käytettäväksi puheena olevan näyt-telyn toimeenpanemiseen, sillä ehdolla että näyttelyä varten rakennetut laitteet eivät estä taikka ole omansa tekemään kalliimmiksi niitä toimenpiteitä, joihin kaupunki on näillä alueilla aikonut ryhtyä; että alueita ei saa rakennusaikana kokonaan sulkea yleisöltä; että puita ei saa alueilta kaataa kaupunginpuutarhurin luvatta; sekä että alueet kohta näyttelyn päätyttyä pannaan kuntoon.

Rkmri on yrityksen merkitystä silmällä pitäen puoltanut maanviljelysseuran anomusta ja myös katsonut voivansa yhtyä näyttelyn paikkaa sekä siihen liittyviä ehtoja koskevaan ehdotukseen. Tarkoitukseen ehdotetut alueet ovat nykyään annettuina vuokralle kuusi-kuukautisen irtisanomisen ehdolla, joten ne käy irtisanominen niin varhain, että maanviljelysseura voi ne saada haltuunsa keväällä 1915. Kun Rkmristä kuitenkin on näyt-tänyt kohtuuttomalta vaatia vuokramiehiltä vuokraa viljelysmaista 1915 vuoden talvi- ja kevätkuukausilta, jolloin heillä ei ole niistä mitään hyötyä, on Kri ehdottanut, että viljelys-palstat, joiden vuosivuokra on kaikkiaan 640 markkaa, luovutettaisiin vuokratta maanviljelysseuralle 1915 vuoden alusta; jos joitakin alueiden pienempiä osia ei paikalla

käytettäisi näyttelyn tarpeisiin, olisi seura oikeutettava antamaan ne vuokralle, sillä ehdolla että toimittaa mahdollisesti kertyvän vuokramäärän kaupunginkassaan. Erääseen alueella olevaan asuntopalstaan nähden, joka on kuusikuukautisen irtisanomisen ehdolla annettu vuokralle 200 markan vuosimaksusta ja jossa on erinäisiä vuokramiehen omistamia, erittäin puutteellisessa kunnossa olevia rakennuksia, on maanviljelysseuran taholta ilmoitettu, että seura ei tarvitse tätä palstaa ennenkuin 1916 vuoden alusta, minkätähden nykyinen vuokramies saanee sitä käyttää $31/12$ 1915 asti.

Edellä lausutun nojalla on Rkmri esittänyt, että Kvsto päättäisi tehtyyn anomukseen myöntyen maanviljelysseuran käytettäväksi ilmoitettuun tarkoitukseen vuokratta luovuttaa tämän oheisessa kartassa tarkemmin osotetut alueet haltuunotettaviksi $1/1$ 1915, paitsi asuntopalstaa, joka otettaisiin haltuun $1/1$ 1916, sekä luovutettaviksi seuran hallusta $1/11$ 1916 ja käytettäväksi muutoin edellä mainituin kaupungin yleisten töiden Hallituksen esittämän ehdoin.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Rkmin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 4.

Rkmin esitys määrärahan myöntämisestä erinäisiä Hietalahdentorin kauppahallin töitä varten.

Kaupungin terveydenhoidontarkastajan ilmoitettua Terveystoimikunnalle että Hietalahdentorin kauppahallia vaivaavat rotat, joiden on ilmoitettu tulevan pakkausaineen mukana ja oleskelevan myymäpöytään alaisessa tyhjässä tilassa; että eräät myyjät ovat, sen johdosta että myymäläin lattiat ovat kylmät ja kovat, varustaneet myymälänsä irrallisella lattialla, joka suuressa määrin vaikeuttaa myymäläin puhtaanapitoa; sekä että myymälät ovat vailla kattoa, minkätähden hallia puhdistuessa tomua leviää myymälöissä oleviin tavaroihin, on Lautakunta esittänyt ryhdyttäväksi erinäisiin tarkemmin mainitsemissa toimenpiteisiin.

Vaaditussa lausunnossa on kaupungin yleisten töiden Hallitus ilmoittanut yhtyvän, mikäli vaadittuja sisustustöitä koskee, Terveystoimikunnan ehdotukseen sekä esittänyt, että näitä töitä varten, jotka käsittäisivät tiheän rautalankaverkon sijoittamisen 16 myymälän päälle, myymäpöytään alle pantujen pohjain muuttamisen, kuuden myymälän lattian päällystämisen linoleumimatolla sekä lisäksi myymäläin seiniä peittävän laudoituksen alaosan poistamisen noin 40 sm korkealta, lattiasta lukien, hankittaisiin kirjelmän oheisen kustannusarvion mukainen 1,850 markan määräraha. Mitä taas tulee Terveystoimikunnan ohimennen tekemään ehdotukseen, että myymälöihin tehtäisiin lautakatto, on Hallitus ilmoittanut, että tästä työstä olisi kustannuksia 4,410 markkaa, mutta ettei Hallitus ole katsonut kyllin painavien syiden vaativan tämän työn teettämistä.

Rkmri on puoltanut Hallituksen ehdotusta.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Ehdotus hyväksyttiin.

N:o 5.**Rkmrin esitys määrärahan myöntämisestä vaakavajaa y. m. varten.**

Liikennekonttori on Rkmrille ilmoittanut, että sitä siirrettävää kymmenysvaakaa, joka on hankittu tullikäyteltävään tavarain punnitsemista varten ulkosalla Katajanokalla, voi näyttää ainoastaan sillä edellytyksellä, että se saa seistä rautatieraiteilla ja on niitä pitkin siirrettävissä. Kun ennestään olevia raiteita ei voi liikenteen tähden tähän tarkoitukseen käyttää, on konttori, kaupunginarkkitehdin ja pakkahuoneentarkastajan kanssa neuvoteltuaan, esittänyt, että puheenalaista tarkoitusta varten laitettaisiin kahden tavaravajan väliseen tilaan uusi rautatieraide sekä että toisen tavaravajan vierelle rakennettaisiin lautavaja vaakalaitteen suojelemiseksi ulkoilman vaikutuksilta ja vahingonteolta.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on tämän johdosta ilmoittanut, että puheenalaisen raiteen rakennuttamisesta olisi kustannuksia 2,250 markkaa ja vajan teettämisestä 650 markkaa, mutta kun edellä mainittua vaakaa ei siinäkään tapauksessa, että nämä laitteet toimeenpannaan, kävisi siirtäminen pitempää matkaa kuin 50 metriä eli kahden tavaravajan välisen tilan poikki, ei Hallitus ole voinut ehdotusta puoltaa, varsinkaan kun hyöty ei vastaisi kustannuksia.

Tämän johdosta on Liikennekonttori, oheen pannen 600 markkaan päättyvän uuden kustannusarvion, ehdottanut rakennettavaksi lyhemmän, 16 metrin pituisen raiteen ja esittänyt hyväksyttäväksi tämän ehdotuksen, jonka mukaan kustannukset nousisivat kaikkiaan 1,250 markkaan. Samalla on liikennekamreeri huomauttanut, että konttorin ensimmäinen esitys tarkoitti sekä suojan hankkimista vaakalaitteelle että tilaisuuden saamista sen siirtämiseen likemmäksi punnittavia tavaroita, jota vastoin myöhemmän esityksen mukaan vaaka ainoastaan saataisiin vakavaan asemaan ja sen kävisi työntäminen vajasta ulos. Pitemmän raiteen tuottama hyöty ei vastaisi siitä olevia kustannuksia, jota vastoin lyhempi raide saattaisi mahdolliseksi vaakalaitteen käyttämisen ja vajassa säilyttämisen. Viimeksi mainittua järjestelyä on kaupungininsinöörikin puoltanut.

Rkmri on yhtynyt Liikennekonttorin jälkimäiseen esitykseen ja sentähden ehdottanut Kvston päätettäväksi, että puheenalaisen vajan ja raiteen rakennuttamiseen osotettaisiin 1,250 markkaa sekä Rkmri valtuutettaisiin antamaan kaupungin yleisten töiden Hallituksen toimeksi mainitun työn teettäminen.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 6.**Rkmrin esitys erinäisten varastopaikkain vuokralle antamisesta Katajanokalta.**

Sittenkun Kvsto oli 16/2 1909 antanut vuokralle Katajanokan kaakkoisniemekkeellä sijaitsevat varastotontit N:ot 1—15 viiden vuoden ajaksi, 1/6:stä mainittua vuotta lukien, muun muassa sillä ehdolla, että tontteja N:oja 1—11 saa käyttää ainoastaan hiilivaraston paikaksi, on Rkmri, sen johdosta että mainittu vuokraus kohdakkoin menee um

peen, toimituttanut katselmuksen näillä tonteilla. Tällöin on käynyt selville, että tontit N:ot 11—15 sijaitsevat sillä alueella, jonka venäläiset sotilasviranomaiset ovat aikoneet hankkia merisotaväen kasarmirakennusten paikaksi. Rkmri ei sentähden ole katsonut voivansa antaa vastamainittuja tontteja vuokralle pitemmäksi määräajaksi, vaan ainoastaan toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisen ehdolla. Tontteihin N:oihin 1—10 nähden on huomautettu, että Katajanokan itäosaa varten laadittujen vaihtopuolisten jaoitusehdotusten mukaan pääasiallinen osa näiden varastopaikkain täyttämää alaa tulee vastedes käytettäväksi torin ja tavara-aseman paikaksi sekä ainoastaan vähäinen osa makasiini- tai varastoalueeksi, minkä johdosta kaikki ensinmainitulla alueella olevat varastopaikat täytyy vastedes lakkauttaa. Kun näitä järjestelykysymyksiä ei kuitenkaan vielä ole lopullisesti valmisteltu, vielä vähemmin ratkaistu, ja kun tarpeellisia järjestelytöitä ei siis voida alottaa, ennenkuin aikaisintaan muutaman vuoden kuluttua, on Rkmri ollut sitä mieltä, että puheenalaisten varastopaikkain haltijoille haitatta kävisi myöntäminen pitennettyä hallintaoikeutta alueihinsa, kunnes kaupunki käyttää niitä liikennetarkoituksiin. Tähän menettelyyn on näyttänyt olevan sitä enemmän syytä, kun Sörnäsiin hankkeissa olevaa hiilisatamaa ei saatane lähivuosina kuntoon pannuksi. Näihin seikkoihin nähden on Rkmri ehdottanut, että tontit N:ot 1—10 annettaisiin vuokralle 5 vuodeksi, kesäkuun 1 päivästä 1914 lukien, kuitenkin velvoittamalla vuokramiehet tarpeen vaatiessa aikaisemminkin, yhdeksän kuukauden kuluttua irtisanomisesta, luovutta maan paikat kaupungin vapaasti käytettäväksi. Vuokramaksut on Rkmri katselmusmiesten lausunnon mukaisesti ehdottanut seuraaviksi:

N:o	Pinta-ala.	Haltijan nimi.	Nykyinen vuokra.	Ehdotettu vuokra.
1	1,365 m ²	Kolimport A. B.	1,020: —	1,775: —
2	1,218 ”	Kauppias A. Holmström	920: —	1,450: —
3	1,105 ”	Kauppaneuvos V. Ek	825: —	1,325: —
4	1,022 ”	” ” ”	765: —	1,225: —
5	3,770 ”	Suomen Höyrylaiva O. Y.	2,825: —	4,525: —
5:a	300 ”	Nyländska Skärgårds A. B.	300: —	360: —
6	975 ”	Jacobsen & Söner	680: —	1,080: —
7	1,136 ”	” ”	795: —	1,250: —
8	1,107 ”	” ”	775: —	1,220: —
9	1,152 ”	Kauppias A. Pelander	805: —	1,270: —
10	1,320 ”	Lars Krogius & C:o	1,270: —	1,460: —

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 7.

Rkmrin ilmoitus tarjouksesta että kaupunki ottaisi haltuunsa n. s. Turun kasarmin siihen kuuluvine alueineen.

Sittenkun 3:nnen Suomenmaalaisen tarkkampusjarykmentin v. t. päällikkö oli Maistraa-tille osotetussa kirjelmässä pyytänyt tietoa, haluaako kaupunki ottaa n. s. Turun kasarmin

siihen kuuluvine rakennuksineen ja maa-alueineen haltuunsa sillä ehdolla, että rakennuttaa sopivalle paikalle kaupunkiin tahi sen välittömään läheisyyteen uudet, täysin valmiit kasarmit kahden pataljoonan rykmenttiä varten, on Maist. lähettänyt tämän kirjelmän Rkmriin tarpeellista toimenpidettä varten. Asian tärkeyden vuoksi tämän ilmoittaen on Kri samalla maininnut ryhtyneensä erinäisiin valmistaviin toimenpiteisiin asian kaikinpuoliseksi valaisemiseksi ja selvittämiseksi sekä antavansa mahdollisimman pian lausunnon ja ehdotuksen asiasta.

V. V.:

Ilmoitus merkittänee tiedoksi saaduksi.

Kvsto:

Merkittiin.

N:o 8.

Rkmrin lausunto kaupungin yleisten töiden Hallituksen tekemän, keskuspuiston järjestämistä Helsinkiin koskevan ehdotuksen johdosta (Pain. asiakirj. N:o 33 vuodelta 1914).

V. V.:

Valiokunta, jonka mielestä esillä oleva esitys on käsitettävä niin, että nyt on ainoastaan kysymys ehdotetun keskuspuiston alueiden, mutta ei rajakkaisten alueiden järjestämisestä, puoltaa myöntymistä Rkmrin ehdotukseen.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 9.

Rkmrin lausunto ehdotuksesta, joka tarkoittaa kenttäratsastusta ja ravikilpailuja varten sopivan alueen järjestämistä Gumtähden alueelle (Pain. asiakirj. N:o 29 vuodelta 1914).

V. V.:

Kvsto hyväksynee Rkmrin ehdotuksen.

Kvsto:

Tähän myönnyttiin.

N:o 10.

Rkmrin selonteko tohtori E. A. Björkenheimin tarjouksesta lahjoittaa kaupungille lapsenpäästölaitos sekä tohtori O. A. Boijen tarjouksesta luovuttaa yksityisestä lapsenpäästölaitoksestaan sijoja kaupungin käytettäväksi (Pain. asiakirj. N:o 35 vuodelta 1914).

V. V.:

Kun tohtori Björkenheim nyttemmin on peruuttanut tarjouksensa, antanee Kvsto Terveystoimikunnan toimeksi aikansa tehdä ehdotuksen niiksi toimenpiteiksi, jotka voivat olla tarpeelliset puheenalaista laatua olevain sairassijain tarpeen täyttämiseksi kaupungissa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 11.

Vaivaishoitohallituksen esitys palkkioiden myöntämisestä Hallituksen jaoston jäsenille.

Kun sillä Vaivaishoitohallituksen jaostolla, jolla suljetun vaivashoidon lautakunnan nimisenä on huolenaan Vaivaishoitohallituksen alaisena lähinnä valvoa vaivaishoitolaitosta, on paljotoinen ja aikaa kysyvä tehtävä ja jaoston jäsenten täytyy kokouksiaan varten kustantaa matkansa Oulunkylän viereiseen kunnalliskotiin, on Vaivaishoitohallitus esittänyt, että Hallitus oikeutettaisiin tämän lautakunnan jäsenille, joita on lukuaan kolme, hallituksen tarverahoista maksamaan sama palkkio, minkä Kvsto on myöntänyt Vaivaishoitohallituksen jäsenille osanotosta piirihallituksen kokouksiin, eli 20 markkaa puheenjohtajalle ja 15 markkaa jäsenille kultakin kokoukselta.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Puollettiin.

N:o 12.

Terveystoimikunnan esitys erinäisten kulkutautia sairastaneiden henkilöiden hoitomenojen suorittamisesta.

Terveystoimikunta ilmoittaa että, kun uutta kulkutautisairaala ei, niinkuin oli laskettu, voitu kuluvan vuoden alusta luovuttaa tarkoitukseensa, oli täytynyt pitää kulkutauteihin sairastuneita henkilöjä Marian sairaalan ent. kulkutautiosaston paviljongeissa. Samaan tarkoitukseen oli Leppäsuon sairaparakkia ja Hesperian sairaalaa käytetty, kunnes uuteen kulkutautisairaalaan voitiin vastaanottaa potilaita. Näiden sairaiden hoidosta oli ollut kustannuksia kaikkiaan 17,500 markkaa, josta määrästä suurin osa oli

suoritettu Marian sairaalan varoista, mutta ainoastaan etuantina, koska nämä menot oli katsottu olevan pantava maksettaviksi uuden kulkutautisairaalan määrärahasta, joka on ainoa, mikä kuluvan vuoden rahasăännössä on olemassa puheenalaista tarkoitusta varten, ja on Lautakunta anonut lupaa näin menetellä.

Rkmri on asiasta yhtä mieltä.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 13.

Terveystenhoitolautakunnan esitys määrärahan myöntämisestä väliaikaisen lastensairaalan voimassapitoon.

Kun aika, joksi väliaikaista lastensairaala varten on huoneisto vuokrattu Lapinlahdenkadun 27:stä, menee ensi kesäkuun 1 päivänä umpeen, on Terveystenhoitolautakunta tämän johdosta ja koska tämän laatuinen sairaala nyttemmin on välttämättömän tarpeellinen, ottanut harkittavaksi, eikä sairaalalle olisi edellä mainitusta päivästä lähtien saatavissa huoneistoa kaupungin omista taloista. Sittenkun ehdotus lastensairaalan sijoittamisesta Leppäsuon kiviparakkiin oli erinäisistä taloudellisista syistä jätetty sillensä, on sairaalan lääkäri ehdottanut sairaalan sijoitettavaksi Marian sairaalan ent. kulkutautiosaston paviljonkiin N:oihin 1—6. Viimeksi mainitun sairaalan hallitus, jonka lausunto asiasta on hankittu, on tosin maininnut, että tämä paviljonki on sisustuksensa ja puutteellisen kuntosensa vuoksi tarkoitukseen sopimaton. Mutta kun puheenalainen lastensairaala olisi oleva ainoastaan väliaikainen, on Terveystenhoitolautakunta kuitenkin sitä mieltä, että tämä paviljonki olisi tarkoitukseen käytettävä. Jotta kuitenkin potilaita voisi paviljonkiin ottaa, täytyy siinä toimeenpanna erinäisiä korjauksia. Näistä olisi Rakenuskonttorin laatiman arvion mukaan kustannuksia 2,820 markkaa. Sairaala, jossa olisi tilaa noin 25 potilaalle, olisi menoja 2,721 markkaa kuukaudessa eli siis kesäkuun 1 ja joulukuun 1 päivän väliseltä ajalta tänä vuonna 19,047 markkaa, jota paitsi sairaalan kaluston täydentämiseen tarvittaisiin arviolta 1,000 markkaa.

Edellä lausutun johdosta on Terveystenhoitolautakunta anonut, että sairaalan voimassapitoon myönnettäisiin kuluvan vuoden rahasăännössä lasten- ja eristysosastoa varten oleva 20,000 markan määräraha ynnä vastamainittu korjausmääräraha, joka olisi sopivin antaa kaupungin yleisten töiden Hallituksen käytettäväksi puheenalaiseen tarkoitukseen, sekä kaluston ostoon käytettävä määräraha Kvston käyttövaroista.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Esitys hyväksyttiin.

N:o 14.

Terveystenhoitolautakunnan esitys matkastipendin myöntämisestä ensimmäiselle kaupunginlääkärille.

Ensimmäinen kaupunginlääkäri, professori V. Sucksdorff on anonut että, koska hän viime vuosina suoritettavana olleen työtaakkansa johdosta ei ole siinä määrin, kuin asian tärkeys yhteiskunnan kannalta katsoen vaatisi, ehtinyt perehtyä pienten lasten terveyden hoitoa ja suojelusta koskevaan kysymykseen, mutta on arvellut ensi kesänä saavansa tähän tarpeellista aikaa, hänelle myönnettäisiin 1,000 markan matkastipendi, jotta hän voisi noin kuukauden ajan oleskella Skandinavian maissa, eräissä Saksan valtioissa ja Itävallassa tutustuakseen niihin toimenpiteisiin, joihin kuntain taholta on näissä maissa ryhdytty tehokkaan terveydellisen suojeluksen hankkimiseksi nuorille lapsille, minkä ohessa professori Sucksdorff on ilmoittanut aikovansa, mikäli tilaisuutta tarjoutuu ja aika sallii, kiinnittää huomiota muihinkin terveystoimiin. Lähettäen professori Sucksdorffin anomuksen perille on Terveystenhoitolautakunta sitä puoltanut sillä ehdolla, että professori Sucksdorff antaa Terveystenhoitolautakunnalle matkakertomuksen ennen ensi lokakuun umpeenmenemistä.

Rkmri on ehdottanut anomusta evättäväksi.

V. V.:

Samalla kun valiokunta on tahtonut periaatteessa puoltaa anomusta, on valiokunta kuitenkin pitänyt anotun stipendin määrää suurenlaisena ja ehdottaa sentähden myöntäväksi 800 markkaa; ja velvoitettanee stipendiaatti muutoin antamaan tavanmukainen matkakertomus, niinkuin Terveystenhoitolautakunta on ehdottanut.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 15.

Sosiaalilautakunnan esitys määrärahan myöntämisestä erään julkaisun painattamiseen ja käännättämiseen.

Samalla kun Sosiaalilautakunta on Kvstolle lähettänyt sihteerinsä, Lautakunnan toimesta, laatiman selonteon tontinvuokrasta ulkomailla ja Suomessa, jonka selonteon Lautakunta on painattanut ruotsiksi ja suomeksi, on Lautakunta, kun tämän julkaisun kustannukset, joita on painatuksesta 819 markkaa 50 penniä ja suomenkielisen alkukirjoutuksen ruotsintamisesta 300 markkaa, eli yhteensä 1,119 markkaa 50 penniä, ylenmäärin rasittaisivat Lautakunnan tarverahain määrärahaa, joka muutoinkin hyvin tarvitaan erinäisiin kustannuksiin Lautakunnan ja sen jaostojen toiminnan edelleen järjestämisessä, anonut tarkoitukseen myönnettäväksi edellä mainitun suuruista ylimääräistä määrärahaa.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 16.**Helsingin kaupungin kirjastohallituksen esitys matkastipendin myöntämisestä kirjastonhoitajalle.**

Hallitus anoo että Kvsto myöntäisi kaupungin kirjaston hoitajalle, filosofianmaisteri U. Thermanille 700 markan suuruisen matkastipendin, jotta hän voisi opintotarkoituksessa käydä Leipzigissä kuluvaan toukokuun 1 päivänä avatussa „Internationale Ausstellung für Buchgewerbe und Graphik“ nimisessä näyttelyssä sekä eräissä Saksan (Berlinin, Dresdenin ja Posenin, ehkäpä Esseninkin) kirjastoissa. Näyttelyssä olisi tarjona laatuaan ainoa tilaisuus tutkia kirjastojen järjestämistä (rakennuksia, sisustusta y. m.), kirjastotekniikkaa ja kirjastotoimintaa. Suunnitellusta opintomatkastasta olisi epäilemättä hyötyä myöskin kaupungin kirjaston kehityspyynnöitä silmälläpitäen. Kirjastonhoitajan tehtäviä hoitaisi hänen poissaollessaan 3—4 viikon aikana apulaiskirjastonhoitaja.

Rkmri puoltaa esitystä.

V. V.:

Puolletaan sillä ehdolla että stipendiaatti kirjastohallitukselle antaa matkakertomuksen.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 17.**Helsingin kaupungin kirjastohallituksen esitys kahden kuukauden kesäloman myöntämisestä Kallion haarakirjaston henkilökunnalle.**

Hallitus ilmoittaa, että siitä lähtien kun Kallion haarakirjasto on ollut sijoitettuna sitä varten teetettyyn rakennukseen, sikäläinen lainausliike on rivakasti kehittynyt. Erittäinkin kesällä, jolloin lainausosastoa oli pidetty avoinna ainoastaan kolmena päivänä viikossa, oli lainanottajain tulva ollut erittäin suuri. Keskimäärin annettiin viime kesänä 443 kirjalainaa kutakin lainauspäivää kohti. Lukusalissa kävijöitä oli keskimäärin 326 päivässä. Kun lainausliike on kuluvaan vuonna edelleen kasvanut, on luultavaa, että se ensi kesänä on entistään suurempi. Vähentääkseen työn tasaista kulkua haittaavaa kirjallainain kasaantumista ja hankkiakseen haaraosastoa käyttäville lukuisille lainanottajille tilaisuuden entistä useammin lainata kirjoja katsoo Hallitus tarpeelliseksi pitää haarakirjastoa kesäisin avoinna kaikkina arkipäivinä, niinkuin pääkirjastoakin. Tällainen järjestys ei kuitenkaan Hallituksen mielestä ole toimeenpantavissa, ellei haaraosaston henkilökunnalle myönnetä yhtä pitkää kesälomaa (kahta kuukautta), kuin Kvsto on 4/2 1913 myöntänyt pääkirjaston amanuensseille. Haaraosaston avoinna pitämisestä kesäiseen aikaan kaikkina arkipäivinä on lisäkustannuksia 450 markkaa, mikä rahamäärä tarvitaan viransijaisten palkkioiksi. Esittämillään perusteilla Hallitus anoo, että Kvsto saattaakseen suunnitellun järjestelyn mahdolliseksi myöntäisi puheenalaisen haarakirjaston henkilökunnalle kahden kuukauden kesäloman sekä osottaisi ylimääräisten apulaisten palkkaamiseen 450 markan lisämäärärahan.

Rkmri puoltaa esitystä.

V. V.:

V. V. katsoo olevan johdattaminen mieleen että, kun kirjastohallituksen esitys kahden kuukauden kesäloman myöntämisestä pääkirjaston amanuensseille 4/2 1913 Kvstolle esiteltiin, oli valiokunta ehdottanut evättäväksi kuukautta pitemmän kesäloman myöntämistä, syystä että kirjastonhoitajalla ja apulaiskirjastonhoitajalla kirjaston sääntöjen mukaan on kuukauden kesäloma; että amanuenssien työn ei voi katsoa olevan rasittavampaa kuin erinäisten muiden kaupungin viraston ja laitosten henkilökunnan työn, jolle jälkimmäiselle henkilökunnalle on myönnetty kuukauden kesäloma; sekä ettei pitempää kesälomaa ollut millään kaupunginhallinnon alalla määrätty. Tosin Kvsto vastoin valiokunnan siten tekemää esitystä myöntyi Hallituksen anomukseen, mutta kun kuitenkin näyttää sitä vähemmän olevan syytä nyt ulottaa tuota poikkeusetua Kallion haarakirjastoonkin, kun Kvsto on 11/5 1909 päättänyt, että kunnan virkamiehille olisi, kun se työn tasaista kulkua haittaamatta voi käydä päinsä ja edellyttäen ettei kaupunginkassaa sen johdosta rasiteta erityisellä menolla, suotava kuukauden kesäloma vuosittain, ehdottaa valiokunta Hallituksen nyt tekemää esitystä evättäväksi.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 18.

Kaupungin teknillisten laitosten Hallituksen esitys määrärahan myöntämisestä vesijohdon teettämiseksi Franzén- ja Torikadun alle.

Sittenkun Kvsto oli viime tammikuun 20 päivänä tehnyt päätöksen muun muassa Franzén- ja Torikadun tasoittamisesta ja viemärijohtojen teettämisestä näiden katujen alle ja työt oli aloitettu, on kaupungin teknillisten laitosten Hallitus tarkemmin mainitsemillaan perusteilla esittänyt, että yksin ajoin edellä mainittujen töiden kanssa vesijohtokin rakennettaisiin puheena olevien katujen alle ja että viimeksi mainittuun työhön tarvittava rahamäärä 17,350 markkaa saataisiin ottaa niistä määrärahoista, jotka 1913 vuoden vahvistetussa rahasäännössä on varattu vesijohtojen teettämiseen, mutta joita ainoastaan osittain on käytetty tähän tarkoitukseen.

Rkmri on huomauttanut, että edellä mainitut 1913 vuoden rahasääntöön pannut määrärahat on osotettu siitä miljoonasta markasta lainavaroja, minkä Kvsto lisätyin luvuin 22/12 1911 myönsi vesijohtolaitoksen laajentamiseen. Mitä sitten Hallituksen ehdotukseen tulee, on Rkmri katsonut olevan puoltaminen siihen myönnyttäväksi, koska teettämällä kanavoimis- ja vesijohtotyöt yhtäaikaa saavutettaisiin huomattavia etuja eikä ehdotettuihin töihin tarvittaisi uusia määrärahoja samantapaisiin tarkoituksiin ennen myönnettyjen lisäksi.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Ehdotus hyväksyttiin.

N:o 19.

Montttöörien Sähköosakeyhtiön kirjelmä valituksineen sen johdosta että yhtiöltä on evätty oikeus suorittaa sähkötehtaan urakatöitä.

Kaupungin teknillisten laitosten Hallitus on siltä vaaditussa lausunnossa maininnut, että sanotulla yhtiöllä aikaisemmin, niin kauan kuin teknillisesti sivistynyt ammattimies valvoi sen liikettä, oli oikeus kaupungissa rakentaa sähkötehtaan johtoverkkoon yhdistettäviä talojohtoja. Kun kuitenkin mainittu henkilö on eronnut yhtiön palveluksesta eikä yhtiö sen koommin ole ottanut palvelukseensa täysin pätevää johtajaa, jonka Hallitus olisi voinut siksi hyväksyä, ei Hallitus niihin vahinkoihin nähden, joita taitamattomasti laitetut talojohtot voivat tuottaa sähkötehtaan johtoverkolle, ole voinut myöntyä yhtiön tuon tuostakin tekemiin anomuksiin saada uudestaan urakoitsemisoikeus.

V. V.:

Esillä oleva valitus ei aiheuttane toimenpidettä.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 20.

**Restaurant Börs Aktiebolag yhtiön tekemä Esplanaatikappelin vuokratrahdin muu-
tosta koskeva hakemus.**

Hakija, joka on vuokrannut kaupungin omistaman Esplanaatikappelin, on ilmoittanut, että hakijan perille jättämille, mainitun ravintolan täydellistä uudestirakentamista varten laadituille piirustuksille ei ole vielä saatu vahvistusta ja että hakijan sentähden kävisi mahdolltomaksi täyttää välikirjan määräyksiä rakennustyön suoritusajkaan nähden. Näin ollen ja erinäisten kirjelmässä tarkemmin mainittujen syiden nojalla on hakija anonut, että Kvsto suostuisi sellaiseen välikirjan muutokseen että hakija vapautettaisiin velvollisuudesta toimittaa puheenalainen uudestirakentaminen ja ainoastaan oikeutettaisiin se teettämään, jos niin haluaa, minkä sijasta hakija sitoutuisi kustantamaan sellaiset nykyisen rakennuksen sisä- ja ulkopuoliset korjaukset, kuin kaupungin viranomaiset näkevät hyväksi määrätä rakennuksen saattamiseksi moitteettomaan kuntoon.

Tämän johdosta on Rkmrin huomauttanut että, kun hakija on ajoissa jättänyt perille Kvston hyväksymäin luonnosten mukaiset uutisrakennuspiirustukset, mutta niille toistaiseksi ei ole saatu asianmukaista vahvistusta syistä, jotka eivät ole riippuneet hakijasta, niin on hakemus näyttänyt täysin oikeutetulta sikäli, että olisi myönnettävä rakennustyön lykkäystä esimerkiksi vuoden päähän eli toukokuun 1 päivään 1916. Sitä vastoin olisi asia muutoin jätettävä ratkaisematta, kunnes on saatu tietää, vahvistetaanko piirustuksia vai ei, erittäinkin kun, siinä tapauksessa että hakija vapautetaan rakennusvelvollisuudesta, vuokraa ehkä olisi korotettava tahi kaupungille annettava muu korvaus siitä

edusta, mikä hakijalle rakennusvelvollisuuden poistamisen johdosta koituisi. Tämän johdosta on Rkmri ehdottanut, että välikirjassa määrätty aika, jonka kuluessa ravintola-rakennuksen uudistustyö tulisi olla suoritettu, pitennettäisiin toukokuun 1 päivään 1916.

V. V.:

Kvsto hyväksynee Rkmrin ehdotuksen asiassa.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 21.

a) Kaupungin kirjastohallituksen kirjelmä kertomuksineen kirjaston toiminnasta vuonna 1913.

b) Kaupungin teknillisten laitosten Hallituksen kirjelmä kertomuksineen Hallituksen ja sen alaisten laitosten toiminnasta vuonna 1913.

V. V.:

Nämä kertomukset pantanee pöydälle ensi kokoukseen.

Kvsto:

Pantiin pöydälle.

N:o 22.

E. k. 28/4:stä 1914: Sosialilautakunnan kirjelmä ynnä Lautakunnan toimintakertomus viime vuodelta sekä Lautakunnan sihteerin antama matkakertomus, kertomus kaupungin kunnallisten työväenasuntojen hoidosta sekä viime vuonna lakkautetun Työväenasiain lautakunnan kertomus mainitulta vuodelta.

V. V.:

Kertomukset lähetettäneen Tilastokonttoriin huomioon otettaviksi kaupungin kunnalliskertomuksen ladinassa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 23.

E. k. 28/4:stä 1914: Sedmigradskyn Pientenlastenkoulun ja Marian Turvakodin Johtokunnan kirjelmä kertomuksineen näiden laitosten toiminnasta vuonna 1913 sekä tilintarkastajain lausunto laitosten tilien tarkastuksesta samalta ajalta.

V. V.:

Valiokunta esittää, että Johtokunnalle myönnettäisiin tilinpäästö edellä mainitulta vuodelta sekä että tilintarkastajat, herra J. Thurman ja professori Ernst Nordström, valittaisiin tarkastamaan Johtokunnan tämänvuotistakin hallintoa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 24.

a) Työväenopiston ruotsinkielisen osaston johtokunnan kirjelmä mainitun osaston avo-naiseksi julistettua johtajanvirkaa koskevina hakukirjoineen.

Virkaa ovat hakeneet fil. t:ri Johannes Qvist, kansanopistonjohtaja, ent. yhteiskoulun rehtori Uno Stadius sekä fil. kandidaatit Ludvig Lindström ja Oscar Lundell.

Johtokunta on arvostellut kaikki hakijat päteviksi sekä ilmoittanut, että t:ri Qvistille ja fil. kand. Lindströmille on katsottu olevan annettava ehdoton etusija virkaan. Näistä hakijoista on johtokunta äänestettyään asettanut ensi sijaan t:ri Qvistin, sen johdosta että hänellä on korkeampi yliopistollinen oppiarvo ja hän on syyslukukaudesta 1911 lähtien menestyksellä toiminut kaupungin ylempään ruotsinkielisten työväenopetuskurs-sien johtajana, sekä toiseen sijaan fil. kand. Lindströmin, joka on hyvällä menestyksellä toiminut Turun ruotsinkielisen työväenopiston johtajana vuodesta 1908 lähtien. Muu-toin on johtokunta ollut sitä mieltä, että virkaan olisi astuttava ensi heinäkuun 1 päivänä.

Hakukirjoista käy selville seuraavaa:

fil. t:ri *Johannes Qvist* on syntynyt 1879, suorittanut ylioppilastutkinnon 1897, filo-sofiankandidaattitutkinnon 1902 sekä filosofianlisensiaattitutkinnon 1909, hoitanut his-torian, kasvatusopin ja maantiedon opettajan viransijaisuuksia, julkaissut erinäisiä tie-teellisiä teoksia historian, maantiedon ja taloustieteen alalta, tehnyt ulkomaisia opinto-matkoja, harjoittanut kansanvalistustyötä Uusmaalaisen osakunnan toimeenpanemilla val-mistavilla kansanopistokursseilla y. m. sekä johtanut kaupungin ylempiä ruotsinkie-lisiä työväenopetuskursseja syyslukukauden 1911 alusta;

fil. kand. *Ludvig Lindström* on syntynyt 1879, suorittanut ylioppilastutkinnon 1899, filosofiankandidaattitutkinnon 1911, kasvatusopintutkinnon 1913, sijaisena hoitanut ruot-sinkielien ja voimistelun opettajavirkoja, harjoittanut arkistotutkimuksia ulkomailla, jul-kaissut kirjoituksia yhteiskunta- ja yleisistä kulttuurikysymyksistä, pitänyt helppotajuis-tieteellisiä esitelmiä eri osissa Lounais-Suomea sekä johtanut Turun ruotsinkielistä työ-väenopistoa 1908 vuoden alusta;

kansanopistonjohtaja *Uno Stadius*, jonka syntymävuotta ei ole ilmoitettu, on suo-rittanut ylioppilastutkinnon 1899, johtanut Keski-Uudenmaan kansanopistoa vuosina 1895—1899, oleskellut Ruotsissa vuodet 1902—1912 sekä silloin toiminut kansanopis-tojen opettajana ja johtajana. Kotimaahan palattuaan on hakija muun muassa toiminut

luennoitsijana täkäläisillä ylemmillä ruotsinkielisillä työväenopetuskursseilla ja toimii nykyään erään Turun saaristossa sijaitsevan kansanopiston johtajana. On julkaissut kansanvalistusta ja muita kysymyksiä käsitteleviä kirjoituksia;

fil. kand. *Oscar Lundell* jonka syntymävuotta ei ole mainittu, on suorittanut ylioppilastutkinnon 1905 ja filosofiankandidaattitutkinnon 1908, harjoittanut oppinnoita kansantalouden, tilastotieteen ja pohjoismaisen historian alalla, julkaisut talous- ja tilastotieteellisiä kirjoituksia sekä artikkeleja yhteiskunnallisista kysymyksistä. Hakija on harjoittanut kansanvalistustoimintaa ja toiminut opettajana työväenkursseissa.

b) Työväenopiston suomenkielisen osaston johtokunnan kirjelmä tämän osaston johtajan virkaa koskevina hakukirjoineen.

Tätä virkaa ovat hakeneet seuraavat henkilöt, nimittäin: insinööri Jalo Aaltonen, dosentti, filosofiantohtori Zachris Castrén, maanviljelyslyseon opettaja, filosofianmaisteri Eemil Hynninen, filosofianlisensiaatti Viljo Hytönen ja Kotkan työväenopiston johtaja, filosofianmaisteri Paavo Korpisaari. Hakemuskirjoihin liitetyistä ansioluetteloista ynnä muista todistuksista käyvät seuraavat seikat selville:

Insinööri *Jalo Aaltonen*, syntynyt Lamminkoskella vuonna 1882, on saanut päästötodistuksen Polyteknillisestä opistosta 31 päivänä toukokuuta 1905; toiminut teollisuuden alalla työmiehenä, mestarina ja teknillisenä johtajana yhteensä 4 vuotta 6 kuukautta, niistä 2 vuotta Amerikassa, 1 kuukauden Ranskassa ja muun ajan Suomessa; on vuodesta 1908 alkaen hoitanut opettajantoimia Polyteknillisessä opistossa, Teknillisessä Korkeakoulussa, Suomen Liikemiesten Kauppaopistossa ja Helsingin Teollisuuskoulussa; valtion matkarahalla Ruotsissa, Norjassa, Saksassa ja Englannissa tutkinut selluloseollisuuden sivutuotteita; ollut Teknillisen Aikakauslehden päätoimittajana sen perustamisesta vuonna 1911 alkaen ja julkaissut useita teknillisiä ja taloudellisia kirjoituksia; toiminut luennoitsijana Helsingin työväen korkeammilla opetuskursseilla vuodesta 1908 alkaen, paitsi syyslukukaudella 1909, jolloin ollut luennoitsijana Oulun työväenopistossa;

dosentti *Zach. Castrén*, syntynyt Oulussa 1868, filosofiankandidaatti 1891 ja filosofianlisensiaatti 1899, praktillisen filosofian dosentti 1903, on opiskellut lukuvuoden 1891—92, kevätlukukauden 1897 sekä noin 3 kuukauden ajan 1910—11 Tanskan, Hollannin ja Saksan yliopistoissa; toiminut ylioppilasosakunnan kuraattorina, Suomen Nuorison liiton ja Kansanvalistusseuran johtokunnissa, uskonnonvapauskomitean jäsenenä ja kansanedustajana 1909 vuoden toisilla valtiopäivillä; julkaissut useita tieteellisiä teoksia ja kirjoitelmia filosofisista ja yleis-sivistyksellisistä aineista; ollut „Valvojan“ päätoimittajana; luennoinut, paitsi yliopistossa, yliopistollisissa lomakursseissa, Helsingin korkeammilla työväenopetuskursseilla yhtenä lukuvuonna, Jyväskylän kesäyliopistossa kesällä 1912 y. m.;

filosofianmaisteri *Eemil Hynninen*, syntynyt Joroisissa 1882, filosofiankandidaatti vuonna 1907, on harjoittanut taloustieteellisiä tutkimuksia Parisissa, Berlinissä ja Tukholmassa; julkaissut työväenoloja koskevia kirjoitelmia; valmistanut käsikirjoituksena työväen palkkaoloja käsittelevän yliopistollisen väitöskirjan; ollut maanviljelyslyseossa historian opettajana vuonna 1909—10 sekä taloustieteen ja yhteiskuntaopin opettajana vuodesta 1912 sekä samasta vuodesta alkaen Pellervo-Seuran kirjallisena sihteerinä; luennoinut vuodesta 1909 alkaen eri työväenopistoissa ja kolmena lukukautena Helsingin korkeammilla työväenopetuskursseilla;

filosofianlisensiaatti *Viljo Hytönen*, syntynyt Juvalla vuonna 1879, filosofiankandidaatti 1907, filosofianlisensiaatti 1913, on ollut aikakauslehti „Kylväjän“ toimittajana v. 1904—06; julaissut useita väkijuomapolitiikkaa ja sivistyshistoriaa koskevia teoksia;

ollut „Rahtiuden Ystävien“ v. t. sihteerinä 1/9 1911—1/3 1912 ja 1/10:stä 1912; kansalais-opintojen johtokunnan sihteeri 1 p:stä maaliskuuta 1912 ja Kansanvalistusseuran luentolautakunnan sihteeri 1 p:stä maaliskuuta 1913; pitänyt noin 1,000 luentoa rahtiuskysymyksen, kansantalouden ja Suomen historian alalta sekä toiminut luennoitsijana ja opettajana Oulun työväenopistossa kolmella lukukaudella, Joensuun työväenopistossa yhdellä lukukaudella sekä Helsingin korkeammilla työväenopetuskursseilla seitsemänä lukukautena;

työväenopistonjohtaja *Paavo Korpisaari*, syntynyt Ilmajoella vuonna 1886, filosofian-kandidaatti 1907, on harjoittanut taloustieteellisiä opintoja Berlinissä ja Lontoossa; käynyt tutustumassa Tukholman työväenopiston ja Lontoon Working Mens College'n toimintaan; kirjoittanut kaksi taloustieteellistä väitöskirjaa ynnä julkaissut useita talouspoliittisia kirjoitelmia; toiminut vuodesta 1911 silloin perustetun Kotkan työväenopiston johtajana.

Johtokunta on todennut, että kaikki hakijat ovat osaston johtajantoimeen täysin pätevät, missä suhteessa johtokunta erittäin on pannut huomiota tohtori Castrénin suuriin ansioihin tieteellisenä kirjailijana, yliopistonopettajana ja yhteiskunnallisena toimimiehenä. Johtokunnan enemmistö on kuitenkin ollut sitä mieltä, että puheenalaiseen virkaan olisi ensi sijassa pantava ehdolle ne hakijat, jotka jatkuvasti usean vuoden kuluessa ovat nimenomaan antautuneet työväenopetustoimintaan ja siinä saavuttaneet kokemusta, semminkin kun työväenopiston alkuperäisestä johtosääntöehdotuksesta on poistettu määräys tieteellisestä oppiaresta johtajan pätevyyshehtona; sitä vastoin yksi johtokunnan jäsen on, tohtori Castrénin tieteellisiin ja muihin ansioihin nähden, asettanut hänet ensi sijalle johtajanehdokkaaksi. Näin ollen ja koska filosofianmaisteri Korpisaari on vuodesta 1911 ollut Kotkan työväenopiston johtajana sekä semmoisena järjestänyt opiston toiminnan ja järkipärisesti kehittänyt opetusta siellä, itse luennoiden monella, kuulijakunnalle mieltäkiinnittäväällä alalla, on johtokunta pitänyt häntä enimmin pätevänä panemaan alkuun Helsingin kaupungin työväenopiston suomenkielisen osaston toiminnan ja sitä johtamaan ja näin ollen asettanut maisteri Korpisaaren ensimmäiselle ehdokassijalle. Lähinnä häntä on johtokunnan mielestä filosofianlisensiaatti Hytönen pitkäajisellä ja menestyksellisellä luentotoiminnallaan, erittäinkin pääkaupungin työväelle toimeenpannuilla opetuskursseilla, sekä myös osanotollaan koko maata käsittävän vapaan valistustyön järjestelyyn osottautunut työväenopiston johtajantoimeen erittäin sopivaksi, ja johtokunta on siis asettanut hänet toiselle ehdokassijalle. Insinööri Aaltonen on hankin harrastuksella ja menestyksellä luennoinut teknillisistä aineista kaupungin työväestölle, jota paitse hänelle on ansioksi luettava, että hän itse työntekijänä ja työnjohtajana eri maissa on perehtynyt työväestön elämän- ja työehtoihin, ja on johtokunta tämän perusteella asettanut hänet kolmannelle ehdokassijalle.

Lisäksi on johtokunta ehdottanut, että johtaja, jonka on valmisteltava opetusohjelma 15 päivänä ensintulevaa syyskuuta alkavaa opiston ensimmäistä lukuvuotta varten, on astuva virkaansa ja sitä seuraaviin palkkaioikeuksiin 1 päivänä ensi heinäkuuta.

V. V.:

Kun on ilmoitettu olevan erittäin tärkeätä, että puheenalaiset virat viivyttelemättä täytetään, toimittanee Kvsto vaalin jo tässä kokouksessa.

Kvsto:

Ruotsinkielisen osaston johtajaksi valittiin t:ri Johannes Qvist 39 äänellä sekä suomenkielisen osaston johtajaksi t:ri Z. Castrén 20 äänellä. Virkoihin olisi astuttava ensi heinäkuun 1 päivänä.

N:o 25.

E. k. 24/2:stä 1914: Maist:n kirjelmä ynnä Lääninhallituksen lähete kaupungin vaivaihoidon uudelle johtosäännölle haettua vahvistusta koskevasta asiasta sekä Vaivaihoitohallituksen ja vaivaihoidontarkastajan siinä tekemät esitykset (Pain. asiakirj. N:o 26 vuodelta 1914); ja tässä yhteydessä

Maist:n kirjelmä ynnä kuvernöörin välipäätös valitusosotuksen antamista koskevan Kvston anomuksen johdosta.

Sittenkun Kvsto oli Vaivaihoitohallitukseen lähettänyt uuden vaivaihoito-ohjesäännön vahvistuksen hakemusta koskevan asian ja käsenyt Hallituksen seikkaperäisesti arvostella vaivaihoidontarkastajan asiasta antamassa kirjelmässä olevia lausuntoja, on Hallitus nyttemmin tehnyt erinäisiä esityksiä asiasta. Samalla on Vstolle toimitettu läänin kuvernöörin viime huhtikuun 6 päivänä antama välipäätös Kvston kuvernöörille tekemän anomuksen johdosta saada osotus, missä järjestyksessä Kvston olisi valitettava kuvernöörin edellisen helmikuun 12 päivänä antamasta välipäätöksestä; ja sisältää nyt puheena oleva kuvernöörin välipäätös, että aikaisempi päätös ei ollut kuvernöörin puolelta lopullinen, vaan oli Kvstolle sen kautta ainoastaan varattu tilaisuus vaivaihoito-ohjesäännön ehdotukseen tehdä ne muutokset ja lisäykset, joita vaivaihoidontarkastajan lausunto voisi aiheuttaa. Jos kuitenkin Kvsto halusi välipäätöksestä valittaa, niin olisi valitus tehtävä samalle viranomaiselle, jonka tutkittavaksi Vston, siinä tapauksessa että päätös olisi ollut asiassa lopullinen, lain mukaan tulisi valitustietä vetää asia, eli siis Keisarillisen Senaatin Talousosastoon.

V. V.:

Hyväksyen Vaivaihoitohallituksen kirjelmässä viime huhtikuun 30 päivältä asiasta tehdyn esityksen yhtyneen Kvsto niihin muutoksiin ja lisäyksiin, joita siinä on ehdotettu Vston aikaisemmin hyväksymään uuteen vaivaihoito-ohjesääntöön, sekä ilmoittanee tästä kuvernöörille. Kun vaivaihoidontarkastaja on, edellyttäen että tuollainen päätös tehdään, ilmoittanut puolestaan voivansa hyväksyä mainitun ohjesäännön eikä niinmuodoin ole aihetta valittaa kuvernöörin asiassa antamasta välipäätöksestä, saanee kysymys tästä näin ollen, ja kun kuvernööri sen lisäksi nyttemmin on ilmoittanut, että mainittu päätös ei ollut lopullinen, vaikka välipäätöksen sanamuodosta näytti niin voivan päättää, nykyään raueta.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 26.

Maist:n kirjelmä ynnä erinäiset kuvernöörin antamat päätökset viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntiä koskevasta asiasta.

Sittenkun Kvsto oli kirjelmässä viime joulukuun 9 päivältä Maistraatille ilmoittanut, että Vsto puolestaan oli päättänyt, ettei erikoisia viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntioikeuksia enää 1/6:stä 1914 lähtien täällä olisi luovutettava ja

Maist. oli 29/12 1913 tähän yhtynyt, on Maist. tämän kaupunginviranomaisten yhtäpitävän päätöksen johdosta, jota Maist:n tietien ylempi viranomaisen ei ole kumonnut, kuluva vuonna hylännyt erinäisiä mainitunlaatuisten juovutusjuomain vähittäismyyntioikeuksia koskevia hakemuksia. Näistä päätöksistä ovat eräät asialliset osin valittaneet Keisarilliseen Turun Hovioikeuteen vaatien mielestään lainvastaisten päätösten poistamista ja Maist:n jäsenten tuomitsemista edesvastaukseen virkavirheestä, osin tehneet valituksia läänin kuvernöörille valittajain mielestä lakiin perustumattoman Maist:n päätöksen kumoamiseksi. Kirjelmissä viime huhtikuun 30 päivästä on kuvernöörinvirasto sitten lähettänyt Maist:n tiedoksi yksitoista viime maaliskuun 19:ntenä päivättyä eri päätöstä, joilla kuvernööri mainitsemiensa syiden nojalla on, Maist:n edellä mainitut päätökset kumoten, oikeuttanut kirjaltajanvaimo Erika Viktoria Karlbergin, kauppiaat Edgar Sandströmin, Miina Aspin, Irene Ingeborg Wesselin, Arthur Dahlbergin, Albert Hindsbergin, Carl Frantzin, Anna Simolinin ja Hulda Aurora Matilda Lindqvistin, leskirouva Ida Johanna Poschnerin sekä toiminimi J. C. Maexmontan Ernst Nyberg & C:o:n ilmoittamisissaan myyntihuoneistoissa 1/6:stä 1914 samaan päivään 1916 harjoittamaan viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskauppaa.

Mitä näin on esiintullut, ja kun kaupunginviranomaiset eivät ole lausuneet mieltänsä siitä, missä seuduin kaupunkia tuollaisten juomain vähittäismyyntikauppoja ei saisi olla, eivätkä myöskään ole saaneet asiallisesti tutkia edellä mainittuja hakemuksia, on Maist., joka omasta puolestaan ei ole katsonut voivansa hakea oikaisua kuvernöörin toimenpiteihin Maist:n omista päätöksistä tehtyjen valitusten johdosta, ilmoittanut asian Kvstolle.

V. V.:

Valiokunta, joka on sitä mieltä että Kvsto ei voi tyytyä puheena oleviin kuvernöörin päätöksiin, vaan että näistä olisi valitettava, esittää että Kvsto asettaisi erikoisvaliokunnan antamaan tarkempaa ehdotusta asiasta, ja valittanee tähän valiokuntaan herrat R. Elving, A. Serlachius ja K. J. Ståhlberg.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin siten muutettuna, että jäseneksi valiokuntaan valittiin herra A. Frey herra Elvingin sijaan, joka oli kieltäytynyt tointa vastaanottamasta.

N:o 27.

Maist:n kirjelmat, joissa pyydetään Kvston lausuntoa saapuneiden hakemusten johdosta saada 1/6 1914 ja 1/6 1916 välisenä aikana harjoittaa viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskauppaa, joita hakemuksia ovat tehneet a) leskirouva A. H. Göhle; b) kauppias W. Tilly; c) kauppias W. Palin; d) neiti E. Jürjew sekä e) kauppiaanleski I. A. Iljinoff.

Kvston erikoinen juovutusjuoma-asiain valmisteluvaliokunta:

Sittenkun Kvsto 9/12 1913 oli päättänyt, että puheenalaista laatua olevia oikeuksia ei anneta, ja Maist. oli 29/12 1913 tähän yhtynyt, on läänin kuvernööri erinäisten viini-kauppiaiden valituksen johdosta, kumoamatta tahi poistamatta mainittua Maist:n pää-

töstä, myöntänyt näille viinikauppiaille oikeude. Nyttemmin ovat lisäksi edellä mainitut viisi viinikauppiasta, katsomatta kaupungin viranomaisten periaatteessa tekemään päätökseen ja vaikka tämä päätös vielä on voimassa, anoneet oikeuksiensa pitentämistä. Kun Kvston näyttää olevan pysyttävä 9/12 1913 tekemässään päätöksessä ja hakemusten tutkiminen muutoin voi sitä vähemmän tulla kysymykseen, kun ei oikeuksien lukua eikä myyntialuetta ole laillisella tavalla vahvistettu, ilmoittanee Kvsto Maistraatille, ettei Vsto näin ollen ole voinut antaa asiallista lausuntoa hakemuksista.

Tiedoksi saa valiokunta ilmoittaa, että kokonaisen neljän puheenalaisista hakijoista on Terveydenhoitolautakunnan toimittamassa viinikaupan tarkastuksessa havaittu saattaneen itsensä syypäiksi myyntioikeuden väärinkäyttöön, nimittäin kauppias Tillyn, joka on myynyt väriaineilla värjättyjä tavaroita, kauppias Palinin ja neiti Jürjewin, jotka ovat myyneet törkeästi väärennetyjä tavaroita, sekä kauppiaanleski Iljinoffin, joka on myynyt harhaan vievillä ja väärillä nimityksillä varustettuja tavaroita.

Kvsto:

Tämä ehdotus hyväksyttiin.

N:o 28.

Rkmrin esitys toisen kaupunginosan korttelien N:ojen 37, 38 ja 41 kaupunginasemakaavan muuttamisesta.

Sittenkun Kvsto lisätyin luvuin oli päättänyt ostaa erinäiset toisen kaupunginosan kortteleissa 37 ja 38 olevat tontit ja tontinosat suoranaisen liikenneväylän aikansaamiseksi Unioninkadulta Rautatientorille, on Vsto antanut Rkmrin toimeksi tehdä ehdotuksen tästä johtuvaksi kaupunginasemakaavan muutokseksi. Tämän johdosta on Kri, oheen pannen kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman ja sekä kaupungin yleisten töiden Hallituksen että Terveydenhoitolautakunnan puoltaman ehdotuksen, ilmoittanut itsekin voineensa yhtyä tähän ehdotukseen, joka kaikissa yksityiskohdissaan perustuu yksityisten asiallisten ja Krin kesken tehtyyn alustavaan välipuheeseen. Uuden kadun nimen määrittämisen on kaupungin yleisten töiden Hallitus katsonut olevan jättäminen Kvstolle, mutta kuitenkin puolestaan ehdottanut kadun nimeksi „Storgatan—Suurikatu“, joka nimi aikaisemmin oli nykyisellä Aleksanterinkadulla. Rkmri taas on ehdottanut nimiä: Centralgatan—Keskuskatu, Föreningsgatan—Yhdyskatu, Europagatan—Europankatu. Samalla kun Kri on jättänyt tämän asian Kvston tutkittavaksi ja ratkaistavaksi, on Kri esittänyt, että Vsto päättäisi hankkia asianmukaisen vahvistuksen puheena olevalle toisen kaupunginosan kortteleja 37, 38 ja 41 koskevalle kaupunginasemakaavan muutokselle.

V. V.:

Samalla kun valtiokunta ehdottaa, että Kvsto hankkisi vahvistuksen suunnitellulle kaupunginasemakaavan muutokselle, on valiokunta, äänestettyään, päättänyt ehdottaa uutta katua sanottavaksi Suurkaduksi. Muuan vähemmistö valiokunnassa on kannattanut nimeä Fenniakatu.

Kvsto:

Tätä asiaa ei ehditty käsitellä.

N:o 29.

Terveystenhoitolautakunnan esitys uuden lihan tarkastusaseman johtajanviran täyttämisestä.

Lautakunta on ilmoittanut, että kaupungin vastaisen lihan tarkastusaseman johtajan virkaa on määräjän kuluessa hakenut ainoastaan kaupungineläinlääkäri Oscar Lindström. Kun häntä on katsottava virkaan päteväksi, on Lautakunta puoltanut häntä siihen nimitettäväksi.

V. V.:

Kun on ilmoitettu asian olevan kiireellinen, lienee Kvston se ratkaistava pöydälle panematta.

Kvsto:

Tätä asiaa ei ehditty käsitellä.

N:o 30.

Soittotaitelija E. Weidenbrückin kirjelmä kaupungille tehtyä lahjoitusta koskevasta asiasta.

Edellä mainittu henkilö on kaupungille lahjoittanut 1,000 markkaa „Oopperalaulaja Hjalmar Freyn stipendiarahaston“ nimisenä hoidettavaksi, kunnes rahasto korkojen ja lahjoittajan tai muiden antamain vapaaehtoisten maksujen kautta on kasvanut 6,000 markkaan. Viimeksi mainitun rahamäärän korot olisi sitten vuosittain sopivaan aikaan hakemuksesta jaettava stipendiksi varattomalle tahi vähävaraiselle ruotsia puhuvalle mies- tai naispuoliselle henkilölle lauluopintojen harjoittamisen helpottamiseksi täkäläisessä Musiikkiopistossa tahi, jos mainittu laitos lakkaa, jossakin muussa kotimaisessa musiikkikoulussa tässä kaupungissa. Etusija olisi lauluääntä omaavilla lauluoppilailla, mutta poikkeustapauksessa saisi stipendin antaa muullekin edellä mainitun opiston varattomalle, lahjakkaalle musiikkioppilaalle, jos sen lauluoppilailla ej katsota olevan kyllin hyvää ääntä ja lahjakkuutta, jotta heidän opintonsa voisi odottaa tuottavan arvokasta tulosta. Sama lauluoppilas voisi saada stipendin useampana vuonna, ei kuitenkaan viittää useampana yhteen jaksoon, jos hän on hyvin edistynyt ja opinnot näyttävät antaneen toivotun tuloksen. Ainoana ehtona stipendinsaajalla on, että hän ohjelmistonsa ottaa ainakin yhden lahjoittajan sävellyksen, joka olisi esitettävä jossakin Opiston oppilasnäytännöissä.

V. V.:

Kvsto vastaanottaa puheenalaisen lahjoituksen sekä antanee Rkonttorin toimeksi hoitaa sitä lahjoittajan määräysten mukaisesti.

Kvsto:

Tätä asiaa ei ehditty käsitellä.

N:o 31.

Valiokunnan mietintö Helsingin kaupungissa voimassa olevan tonttiverotaksan uudistusta koskevan esitysehdotuksen johdosta (Pain. asiakirj. N:o 14 vuodelta 1914).

Kvsto:

Tätä asiaa ei ehditty käsitellä.

N:o 32.

Komitean mietintö asiasta, joka koskee toimenpiteisiin ryhtymistä eläväinkuvain teattereihin nähden (Pain. asiakirj. N:o 25 vuodelta 1914).

Kvsto:

Tätä asiaa ei ehditty käsitellä.

